

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA PRE SEKTOR VZDELÁVANIA

16. decembra 2020

Environment

Európska komisia nezodpovedá za žiadne následky vyplývajúce z opätovného použitia tejto publikácie.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2021

© Európska únia, 2021

Politika opakovaného použitia dokumentov Európskej komisie sa vykonáva na základe rozhodnutia Komisie 2011/833/EÚ z 12. decembra 2011 o opakovanom použití dokumentov Komisie (Ú. v. EÚ L 330, 14.12.2011, s. 39).

Ak nie je uvedené inak, opakované použitie tohto dokumentu je povolené na základe licencie Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opätovné použitie je povolené pod podmienkou uvedenia príslušných údajov a uvedú sa všetky zmeny.

V prípade akéhokoľvek použitia alebo reprodukcie prvkov, ktoré nie sú vo vlastníctve Európskej únie, môže byť potrebné požiadať o povolenie priamo od príslušných nositeľov práv.

PDF ISBN 978-8213-108-9

KONTAKT S EÚ

Osobne

Po celej Európskej únii sa nachádzajú stovky informačných centier Europe Direct. Adresu najbližšieho centra nájdete na adrese: https://europa.eu/european-union/contact_en

Telefonicky alebo e-mailom

Europe Direct je služba, ktorá odpovedá na vaše otázky o Európskej únii. Túto službu môžete kontaktovať:

- na bezplatnom telefónnom čísle: 00 800 678 910 11 (u niektorých operátorov môžu byť tieto hovory spoplatnené),
- na tomto štandardnom čísle: +32 229 996 96 alebo
- e-mailom prostredníctvom: https://europa.eu/european-union/contact_en

VYHĽADÁVANIE INFORMÁCIÍ O EÚ

Online

Informácie o Európskej únii vo všetkých úradných jazykoch EÚ sú k dispozícii na Európskej webovej stránke, na adrese: https://europa.eu/european-union/index_en

Publikácie EÚ

Bezplatné a cenovo zvýhodnené publikácie EÚ si môžete stiahnuť alebo objednať na adrese: <https://op.europa.eu/en/publications>. Viacero bezplatných kópií publikácií môžete získať kontaktovaním Europe Direct alebo miestneho informačného centra (pozri https://europa.eu/european-union/contact_en).

Právo EÚ a súvisiace dokumenty

Prístup k právnym informáciám EÚ vrátane všetkých právnych predpisov EÚ od roku 1952 vo všetkých oficiálnych jazykových verziách nájdete na stránke EUR-Lex na adrese: <http://eur-lex.europa.eu>.

Otvorené údaje z EÚ

Portál otvorených údajov EÚ (<http://data.europa.eu/euodp/en>) poskytuje prístup k súborom údajov z EÚ. Údaje si môžete stiahnuť a bezplatne opätovne používať na komerčné aj nekomerčné účely.

Ilustračné obrázky: Obálka, strana 5 a 6: ©GettyImages

Strana 9: © HNEE/Patrick Pleul; strana 10: © HNEE; strana 11 a 12: HNENEE: 11. a 12. strana: ©Uni Kiel

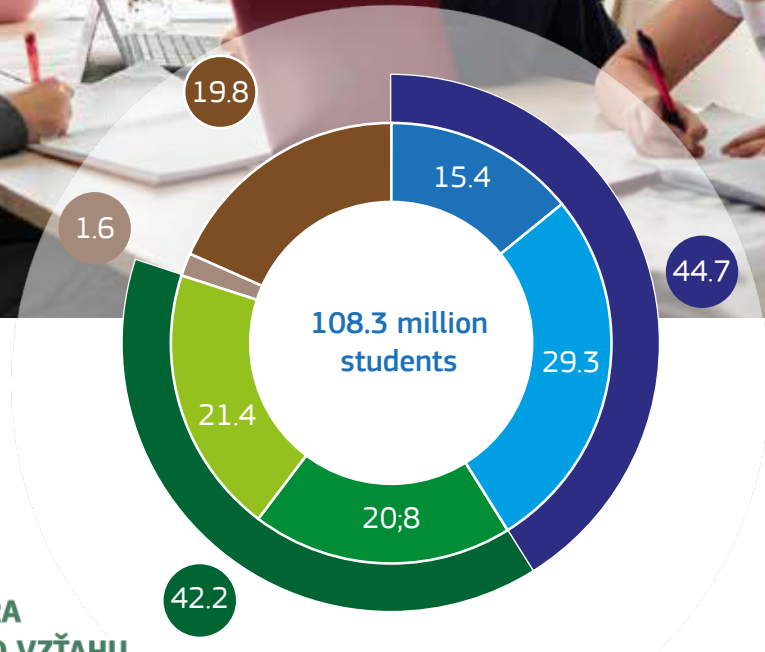
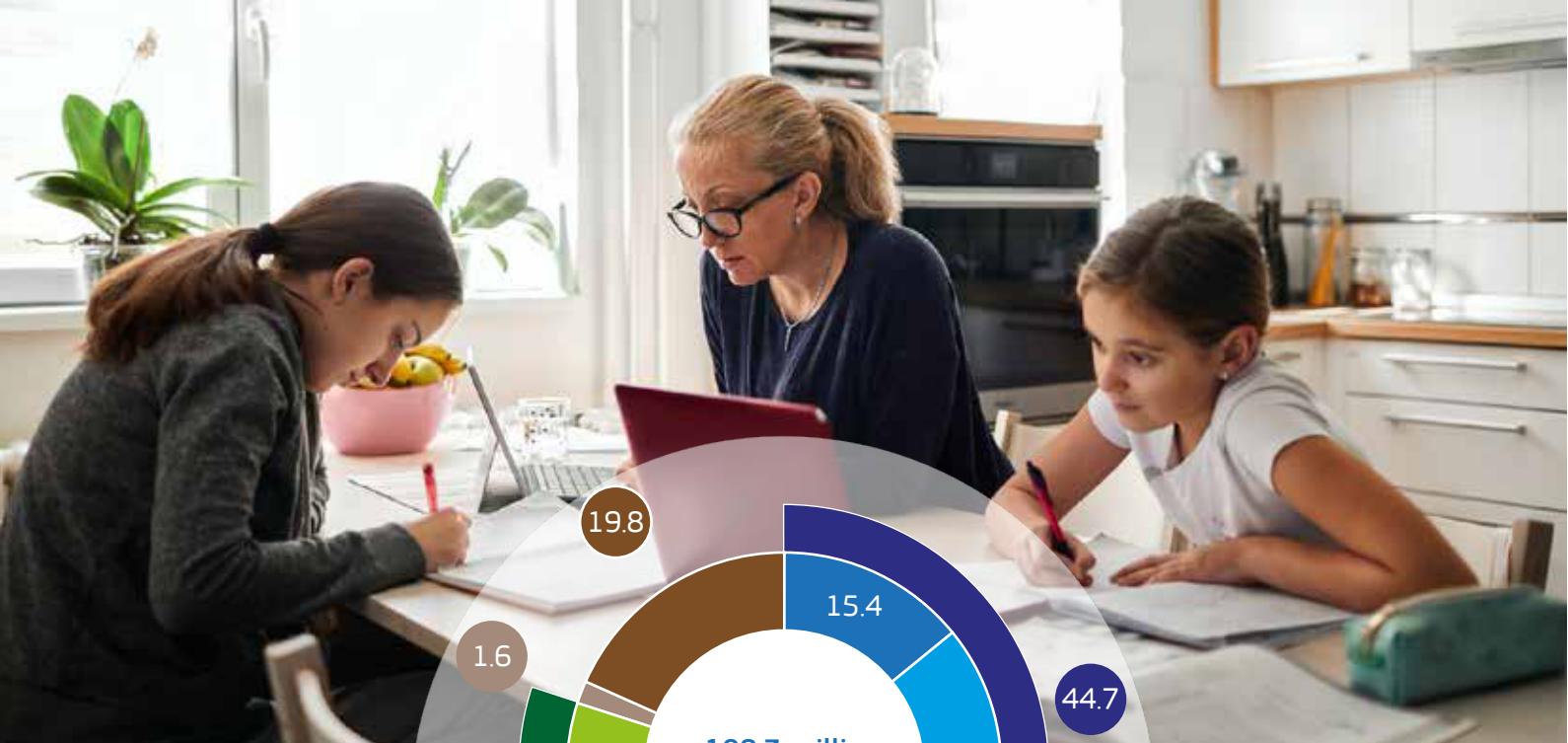
Strana 12 a 13: © Sofie Kranewitter

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA PRE SEKTOR VZDELÁVANIA

16. decembra 2020

Table of Contents

VÝZNAM SEKTORA VZDELÁVANIA VO VZŤAHU K ENVIRONMENTÁLNYM POLITIKÁM	5
SEKTOR VZDELÁVANIA A ENVIRONMENTÁLNE MANAŽÉRSTVO	6
Počet organizácií a miest registrovaných v EMAS podľa veľkosti	7
Percento organizácií registrovaných v EMAS na členské štáty EÚ	8
Počet organizácií a miest registrovaných v EMAS sektor vzdelávania podľa členských štátov EÚ	8
SKÚSENOSTI ORGANIZÁCIÍ V SEKTORE VZDELÁVANIA	9
VÝHODY SCHÉMY EMAS PRE SEKTOR VZDELÁVANIA	14
INICIATÍVY A SYNERGIE PRE NEUSTÁLE ZLEPŠOVANIE	14

VÝZNAM SEKTORA VZDELÁVANIA VO VZŤAHU K ENVIRONMENTÁLNYM POLITIKÁM

Sektor vzdelávania zohráva dôležitú úlohu v hospodárskom, sociálnom a environmentálnom kontexte, pretože má schopnosť transformovať spoločnosť a pripraviť ju na prispôbenie sa potrebám a výzvam z rôznych hľadísk. Je to komplexná činnosť, ktorá sprevádza rôzne fázy osobného rozvoja, a preto je to členitý sektor, ktorý sa prispôbuje z hľadiska obsahu, formy, priestorov, kontextu atď.

V roku 2017 sa vo verejných aj súkromných centrách v EÚ-28 vzdelávalo 108,3 milióna študentov.

Do primárneho vzdelávania bolo zapísaných **44,7** milióna žiakov (15,4 milióna v predprimárnom a 29,3 milióna v primárnom vzdelávaní), do sekundárneho vzdelávania **42,2** milióna (20,8 milióna v nižšom sekundárnom vzdelávaní a 21,4 milióna vo vyššom sekundárnom vzdelávaní). Postsekundárne neterciárne vzdelávanie bolo v roku 2017 v EÚ-28 jednoznačne najmenšou skupinou s **1,6** milióna žiakov a napokon študenti terciárneho vzdelávania predstavovali **19,8** miliónov ¹.

Bez ohľadu na vek populácie, na ktorú sa vzdelávacie a školiace centrá zameriavajú, môžu mať obrovský vplyv na správanie ľudí, čo môže mať pozitívny vplyv na životné prostredie, ak tieto centrá pripravujú ľudí na to, aby boli environmentálne zodpovednými občanmi. Okrem toho strediská odbornej prípravy a posledné roky vzdelávacieho cyklu predstavujú aj prechod od vzdelávania k práci, preto ľudia, ktorí v tejto fáze získajú environmentálne vedomosti a zručnosti, budú lepšie pripravení prispieť k riešeniu alebo pomoci pri riešení environmentálnych výziev vo svojom budúcom zamestnaní. Napokon, ak vezmeme do úvahy, že v roku 2017 v celej EÚ-28 viac ako pätina (22,2 %) všetkých študentov v terciárnom vzdelávaní študovala obchod, administratívu alebo právo², poskytuje to predstavu o potenciálnom vplyve environmentálneho manažmentu v sektore vzdelávania na budúcich manažérov a podnikateľov organizácií.

Vzhľadom na dôležitosť životného prostredia vo všetkých aspektoch ľudského života by sme mali zvažovať, ako by sa otázky životného prostredia mali stať prierezovou disciplínou pre všetky druhy štúdií.

¹ Zdroj: "Vzdelávanie a odborná príprava v EÚ - fakty a čísla", EUROSTAT

² Source: "Tertiary education statistics" - EUROSTAT

SEKTOR VZDELÁVANIA A ENVIRONMENTÁLNE MANAŽÉRSTVO

Z environmentálneho hľadiska majú vzdelávacie a školiace strediská, podobne ako mnohé iné činnosti, rôzne vplyvy na životné prostredie, ktoré súvisia s ich činnosťou a správou rôznych druhov priestorov, ktoré budujú alebo využívajú (kancelárie, učebne, laboratória, jedálne a bufety atď.). V skutočnosti spotrebúvajú zdroje (napríklad energiu, vodu a iné materiály), produkujú odpad a emisie do ovzdušia, a to tak v súvislosti s prevádzkou zariadení, ako aj v dôsledku každodennej mobility všetkých zúčastnených osôb. Okrem týchto environmentálnych aspektov má sektor vzdelávania nepochybne obrovský vplyv na potenciálne pozitívny alebo negatívny vplyv na budúce generácie. Keď vzdelávacie centrum systematicky zavádza postupy environmentálneho manažérstva, napríklad v rámci schémy EÚ pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), môže to zvýšiť citlivosť mnohých ľudí, počnúc zamestnancami, študentmi, poskytovateľmi – títo ľudia môžu byť zasa predchodcami zmien vo svojich rodinách a vo vlastnom kontexte. To nepochybne predstavuje rozsiahlu investíciu do budúcnosti!

To nás tiež vedie k [cieľom trvalo udržateľného rozvoja](#) (SDG) OSN, konkrétne k cieľu č. 4 “Kvalitné vzdelávanie”. Ako pripomína OSN, získanie kvalitného vzdelania je základom pre zlepšenie života

ľudí a udržateľný rozvoj, a preto má sektor vzdelávania ústrednú úlohu pri dosahovaní tohto cieľa trvalo udržateľného rozvoja, ktorý má prierezový vplyv aj na ostatné ciele trvalo udržateľného rozvoja.

EMAS môže byť vynikajúcim nástrojom na integráciu cieľov udržateľného rozvoja do každodenného života vzdelávacích inštitúcií. Jeho systematický prístup zabezpečuje, že opatrenia súvisiace s cieľmi trvalo udržateľného rozvoja nie sú izolované, ale sú začlenené do širšej vízie a správy o dosiahnutých výsledkoch možno ľahko začleniť aj do environmentálneho vyhlásenia. Viac informácií nájdete [tu](#).

Rastúce medzinárodné hnutie “Fridays For Future” a “fenomén Greta” sú tiež signálom toho, ako sa spoločnosť mení a ako sa mladí ľudia dokážu mobilizovať. Je preto zrejmé, že aj sektor vzdelávania sa musí prispôbiť novým požiadavkám a obavám jednej zo zainteresovaných strán a prijať nástroje na poskytnutie adekvátnych odpovedí. V tomto zmysle je EMAS vďaka svojmu dôrazu na dialóg, transparentnosť a pochopenie potrieb a očakávaní zainteresovaných strán určite nástrojom, ktorý môže poskytnúť väčšiu dôveru.

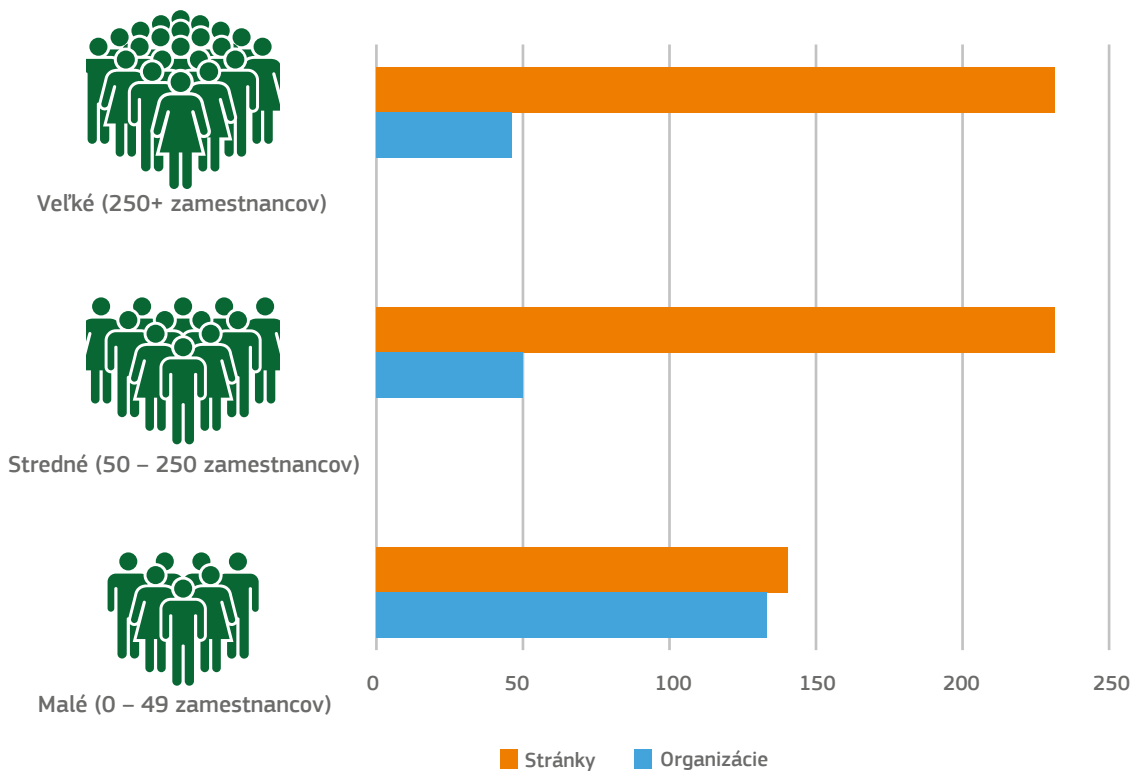
Podľa EU registra organizácií registrovaných v EMAS³ implementovalo EMAS v **sektore vzdelávania 231 európskych organizácií**⁴. Na týchto 448 pracovisk registrovaných v systéme EMAS pripadá 101 130 zamestnancov. 134 z týchto organizácií má menej ako 49 pracovníkov, 50 je stredne veľkých organizácií a zvyšných 47 má skutočne veľký počet zamestnancov, porovnateľný s niektorými veľkými korporáciami, pričom 25 z týchto veľkých organizácií má viac ako 1 000 zamestnancov.

Pokiaľ ide o geografické rozdelenie, Nemecko predstavuje 59 % organizácií registrovaných v EMAS v sektore vzdelávania (137 organizácií), za ním nasleduje Španielsko (25 %) a Rakúsko (10 %) s 57, resp. 23 organizáciami registrovanými v EMAS. Aj keď s menším zastúpením, aj ďalšie krajiny EÚ majú organizácie registrované v EMAS, ako napríklad Taliansko, Švédsko, Belgicko, Cyprus, Grécko, Luxembursko a Poľsko.

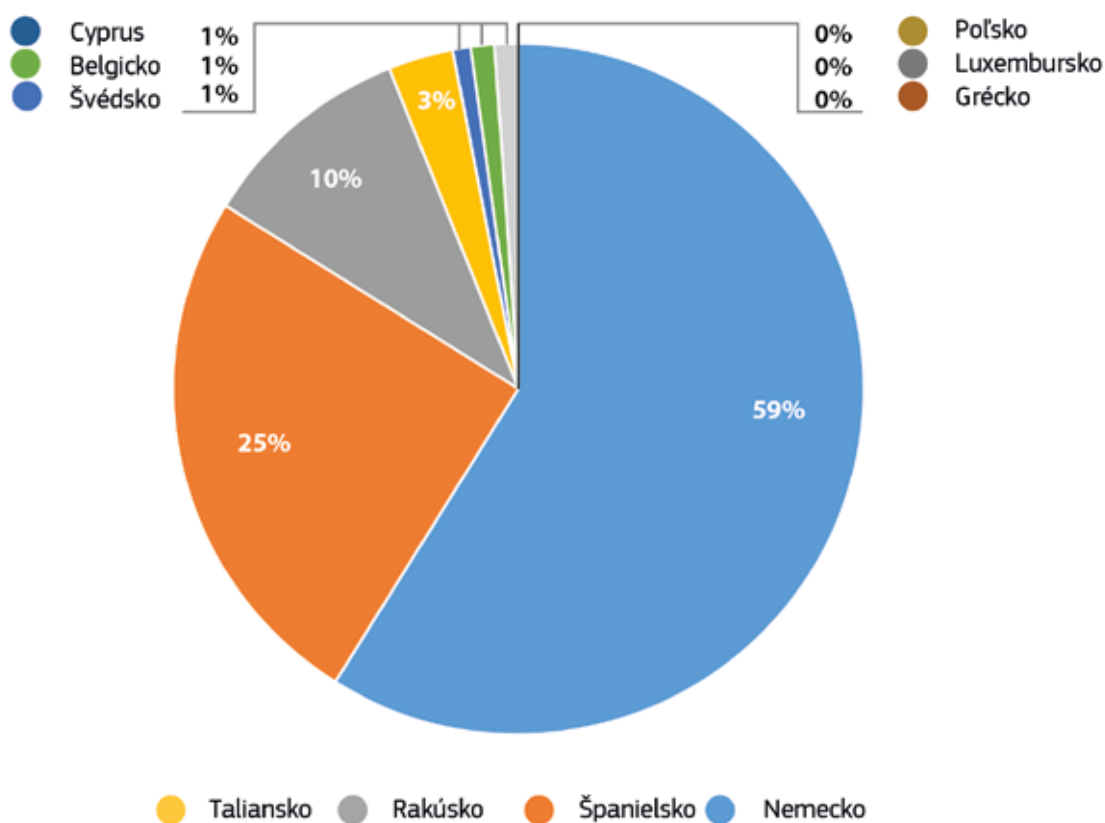
³ Register EÚ, od decembra 2020: http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_registrations/register_en.htm

⁴ Vrátane univerzít, škôl a iných organizácií z oblasti vzdelávania

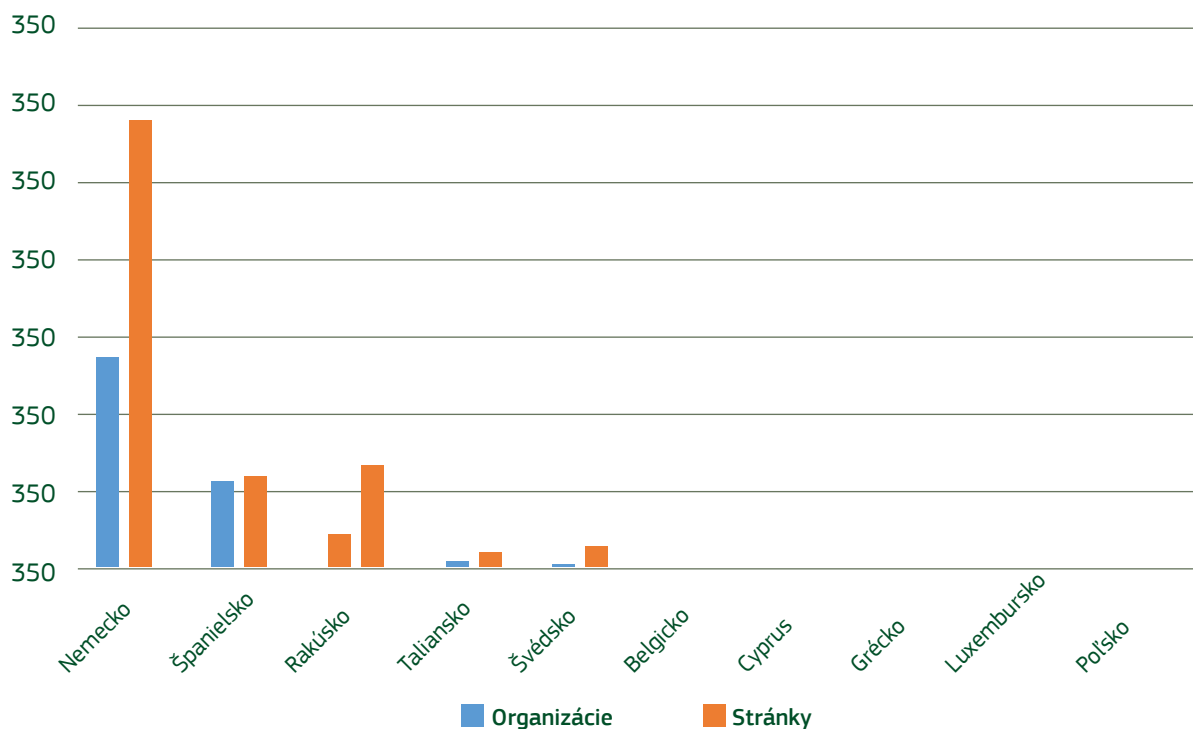
Počet organizácií a miest registrovaných v EMAS podľa veľkosti

Percento organizácií registrovaných v EMAS na členské štáty EÚ

Počet organizácií a miest registrovaných v EMAS sektor vzdelávania podľa členských štátov EÚ

Na nasledujúcom [odkaze](#) nájdete konkrétnejšie informácie o EMAS v organizáciách vysokoškolského vzdelávania a dozviete sa, ako bolo ich úsilie ocenené v rámci udeľovania cien EÚ EMAS.

SKÚSENOSTI ORGANIZÁCIÍ V SEKTORE VZDELÁVANIA

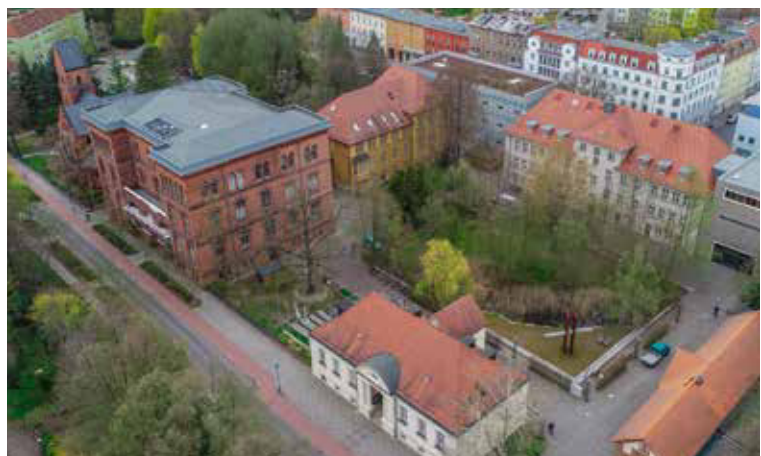
Nasledujúce tri organizácie nám poskytujú svoj pohľad na to, ako EMAS prispieva k ich podnikaniu z rôznych hľadísk.

Kampus v Eberswalde sa už viac ako 180 rokov venuje udržateľnému výskumu a výučbe: [Univerzita aplikovaných vied pre udržateľný rozvoj v Eberswalde \(HNEE\)](#) bola založená v roku 1830 ako Lesnícka akadémia. Od roku 1992, keď sa v tradičnom lesníckom a drevárskom výskumnom areáli neďaleko Berlína opäť otvorili dvere, sa univerzita zameriava na perspektívne odvetvia a kľúčové sektory, ako sú obnoviteľné zdroje energie, regionálny manažment, udržateľný cestovný ruch, ochrana prírody, lesníctvo, ekologické poľnohospodárstvo, adaptácia na zmenu klímy alebo udržateľná ekonomika. Univerzita má približne 250 zamestnancov a ročne na nej študuje 2 100 študentov.

Spoločnosť HNEE začala proces zavádzania EMAS v roku 2009 a v nasledujúcom roku získala registráciu EMAS, pričom v tom istom roku získala aj svoje prvé ocenenie EMAS EÚ, čo sa zopakovalo aj v roku 2017.

Podľa pána Henninga Golükeho, zodpovedného za riadenie ochrany klímy, *“Pre univerzitu zameranú na štúdium trvalo udržateľného rozvoja bolo prijatie EMAS súčasťou samotnej podstaty univerzity. Tento systém bol zvolený pre svoju prísnosť a záväzok transparentnosti, ktorý z neho vyplýva. Environmentálne vyhlásenie potvrdené treťou stranou je zárukou, že ide o skutočný záväzok a že nejde o ekologické vymývanie, čo rozhodne zvyšuje našu dôveryhodnosť.”*

Spoločnosť HNEE uskutočnila rôzne opatrenia na zlepšenie svojho environmentálneho správania. Pokiaľ ide o energiu, na jednej strane má v niektorých budovách solárne panely a na druhej strane zmluvne dohodnutá energia pochádza od roku 2012 zo zdrojov certifikovaných ako 100 % obnoviteľné. Okrem toho sa potreba tepla pokrýva

Na obrázkoch sú naše 2 kampusy: lesný kampus a StaCa = mestský kampus. Copyright: © HNEE/Patrick Pleul

obnoviteľným drevom z blízkych lesov a niektoré autá z vozového parku univerzity sú poháňané plynom vyrobeným z druhotných zdrojov (odpad).

Od roku 2013 má plán ochrany klímy založený na EMAS, z ktorého vychádzajú rôzne projekty.

Pokiaľ ide o mobilitu, HNEE v spolupráci s podnikmi verejnej dopravy vyvinula špeciálny cestovný lístok pre študentov. S cieľom znížiť súvisiaci vplyv na klímu nakupujú dodatočnú zelenú elektrinu, ktorá je matematicky potrebná na dopravu študentov na univerzitu.

Okrem toho HNEE prevádzkuje v spolupráci s miestnym projektom zdieľania vozidiel plne elektrické vozidlo, ktoré možno zdieľať s ostatnými používateľmi v regióne.

Ako zdôrazňuje pán Golüke, *“Okrem vplyvu, ktorý môžu mať rôzne akcie v rámci samotnej univerzity, mnohé z nich majú silu prekročiť fyzické hranice univerzity a pozitívne ovplyvniť ďalších ľudí a organizácie”*. V tomto zmysle sú opatrenia súvisiace s ekologickým nákupom kľúčové, pretože podnecujú dodávateľov k lepšiemu environmentálnemu správaniu a ďalšie opatrenia, ako napríklad spolupráca s externými stranami, môžu prispieť k zlepšeniu kvality života komunity. Posledným prípadom je spolupráca s Ivakale (mimovládna organizácia vedená absolventmi), v rámci ktorej sa nevyhnutné emisie skleníkových plynov z pracoviska kompenzujú projektom v Keni zameraným na šírenie hlinených kachlí založených na miestnej technológii, ktoré prispievajú k úspore palivového dreva.

Zapojenie zainteresovaných strán je kľúčovou otázkou. V tejto súvislosti HNEE raz ročne organizuje týždeň ochrany klímy a vytvorila aj “Okrúhly stôl o trvalo udržateľnom rozvoji”, ktorý sa stretáva raz alebo dvakrát za semester a na ktorom sa môžu zúčastniť zamestnanci, učiteľia a študenti. Okrúhly stôl vytvára niekoľko pracovných skupín zameraných na konkrétne otázky, v súčasnosti existuje jedna o riadení stravovania/kafetérie, o zásadách udržateľnosti HNEE a o sociálnych aspektoch udržateľnosti.

Vďaka príspevkom pracovnej skupiny pre udržateľné kaviarne, ktorá má veľa účastníkov, sa podarilo zaviesť celomestský systém opakovane použiteľných pohárov na kávu. To pomohlo znížiť používanie jednorazových pohárov o najmenej 25 000 ročne, emisie skleníkových plynov o 750 kg CO₂eq a 350 kg odpadu len v HNEE.

Z pohľadu vzdelávacej inštitúcie **je najlepším environmentálnym úspechom oslovenie iných ľudí**. V tomto zmysle je dôležitým míľnikom

skutočnosť, že univerzitná katedra ekonomiky sa prispôsobila a stala sa súčasťou katedry udržateľnej ekonomiky, čím ponúka obrovskú pridanú hodnotu pre budúcich odborníkov. Ako uviedol pán Golüke, *“V posledných rokoch sme videli, ako sa hlavný záujem väčšiny študentov ekonomie rozšíril a integroval s kompetenciami v oblasti udržateľnosti. To sa odráža aj v živote na akademickej pôde a v účasti týchto študentov v pracovných skupinách pre udržateľnosť.”*

Kiel University (CAU) bola založená v roku 1665. Je to najstaršia, najväčšia a najznámejšia univerzita v Šlezvicku-Holštajnsku. Po tom, čo spotreba energie roky rýchlo rástla, začala v roku 2011 štruktúrovať systém environmentálneho manažérstva a v roku 2012 získala registráciu EMAS. Univerzita v Kieli si vybrala systém EMAS, pretože je považovaný za najnáročnejší systém a organizácia chcela ísť dobrým príkladom a ukázať verejnosti, že životné prostredie berie vážne. Okrem toho univerzita pozitívne zhodnotila, že EMAS je európsky systém a zaručuje porovnateľnosť medzi organizáciami v podobnom kontexte. Keďže EMAS pokrýva všetky požiadavky ISO 14001, univerzita je tiež certifikovaná podľa ISO 14001.

Na Univerzite v Kieli bolo realizovaných mnoho opatrení na zlepšenie jej environmentálneho správania. Za posledných päť rokov sa podarilo znížiť spotrebu elektrickej energie celkovo o 6 % a spotrebu tepla udržať na nízkej úrovni. Zlepšenie spotreby energie a nákup ekologickej elektrickej

energie priniesli výrazné zníženie súvisiacich emisií CO₂ (60 percent).

Zatiaľ čo množstvo odpadu sa tiež znížilo približne o 10 %, množstvo nebezpečného odpadu zostalo prakticky nezmenené.

V niektorých prípadoch nie je environmentálny výkon taký, ako sa očakávalo alebo ako sa žiadalo, a v tomto prípade je pridanou hodnotou spoľahlivého systému monitorovania životného prostredia to, že odhalí a upozorní organizácie na tento špecifický negatívny výkon, a tým poskytne možnosť rýchlejšej reakcie.

Ako vysvetľuje Sebastian Starzynski, koordinátor environmentálneho manažmentu na Kielskej univerzite: *“Univerzity môžu a mali by mať vplyv na komunitu študentov. Na Univerzite v Kieli sa to uskutočňuje rôznymi spôsobmi, napríklad prostredníctvom interakcie s oficiálnym študentským zastúpením, zamestnávaním študentských asistentov na organizovanie podujatí a informačných stánkov o otázkach udržateľnosti a niekedy aj podporou študentských iniciatív finančným a/alebo technickým poradenstvom. Čoskoro vytvoríme aj “zelenú kanceláriu”, ktorá k tejto úlohe ešte viac prispeje.”*

Kiel University je veľká a členitá organizácia

s 27 000 študentmi a približne 3 700 zamestnancami, ktorí pracujú v administratívnej jednotke a rôznych nezávislých výskumných oddeleniach. Schéma EMAS ponúkla potrebnú štruktúru na riešenie veľkých problémov, ako je ochrana klímy, v takej veľkej organizácii. Pán Sebastian Starzynski vyhlásil, že *“To bolo možné, pretože EMAS si vyžaduje veľkú angažovanosť vrcholového manažmentu pri stanovovaní cieľov a plánu na ich dosiahnutie, a to stavia environmentálne otázky na strategickú úroveň a zároveň poskytuje rámec pre riadenie prevádzkových aspektov spojených napríklad s našimi zariadeniami a prevádzkovými procesmi”.*

Univerzita v Kieli sa chce do roku 2030 stať klimaticky neutrálnou. Budúcou úlohou Kielskej univerzity je rozšíriť rozsah výpočtu emisií CO₂, najmä tých, ktoré súvisia s jej prevádzkovými procesmi.

V niektorých členských štátoch EÚ môže byť EMAS pridanou hodnotou aj pri podávaní žiadostí o osobitné programy financovania. V prípade Univerzity v Kieli využila osobitné fondy na ochranu klímy v Nemecku.

Business academy donaustadt je stredná škola pre obchodnú administratívu so sídlom vo Viedni, ktorá sa vyznačuje modernou budovou a inovatívnymi metódami výučby.

V roku 2001 sa zaregistrovala v schéme EMAS vďaka pilotnému projektu pre sektor vzdelávania v Rakúsku. S touto myšlienkou prišli študenti na hodine environmentálneho manažmentu a stala sa predmetom diplomovej práce, ktorú prezentoval tím študentov. O rok neskôr získala akadémia aj rakúsku environmentálnu značku "Umweltzeichen" a je tiež členom Ökolog, rakúskej siete pre trvalú udržateľnosť, po ktorej nasledujú ďalšie sociálno-ekologické členstvá, ako napríklad UNESCO-Schools a Healthy Schools (rakúska značka).

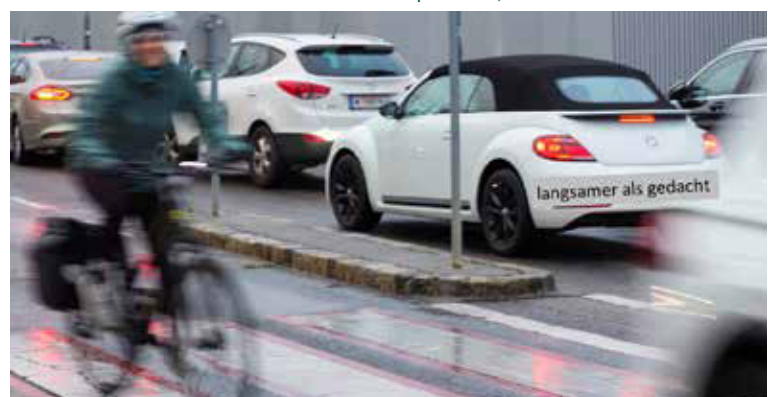
Environmentálne manažérstvo je začlenené do učebných osnov, ako vysvetľuje pani Susanne Hrzina, učiteľka a EMAS EMS - komisárka: *"Environmentálne manažérstvo je oficiálny predmet, ktorý si študenti môžu vybrať od 5. do 10. semestra, jeho súčasťou je ústna skúška a jednou z tém je EMAS/ISO 14001. Od školského roku 2014/15 sme mali aj fokusovú skupinu s názvom Skúsenosti s HAK, kde sa študenti z 1. semestra môžu analyzovať alternatívne ekonomické systémy založené na hospodárstve pre spoločné dobro, ekonomickom modeli, ktorého cieľom je prinášať prospech všetkým zainteresovaným stranám. Táto cieľová skupina je silne sociálne a ekologicky orientovaná. V tomto kontexte študenti absolvujú bežné učebné osnovy až po maturitu."*

Business School každoročne organizuje rôzne aktivity v oblasti environmentálneho manažmentu, do ktorých sa zapájajú študenti, ako napríklad písanie diplomových prác a iné štúdie s ekologicky orientovanými témami, dobrovoľnícke aktivity, príprava koncepcií odpadového hospodárstva pre iné školy a ekologické podujatia, práce na ekologickej stope školy, na vplyve CO₂ pri cestách lietadlom a podobne. Okrem toho sa všetci študenti zúčastňujú súťaže "Separate it". Každá trieda má dvoch správcov odpadu, ktorí každý týždeň odvážajú organický a papierový odpad zo svojich tried na zberné miesto. Tam získavajú body za presnú separáciu odpadu. Študenti zbierajú aj PET fľaše, ktorých počet sa v minulom školskom roku (2018/2019) znížil o 35 %, a zvyškový odpad.

V tomto roku sa na školu prihlásilo jedenásť uchádzačov o preskúšanie z inšpekcie odpadového hospodárstva (len študenti predmetu Environmentálne manažérstvo) a o celoročné štúdium praxe v podnikoch odpadového hospodárstva a zákona o odpadovom hospodárstve v Rakúsku (AWG).

© Sofie Kranewitter – Text na obrázku: "Špinavšie, ako bolo slúbené"

© Sofie Kranewitter – Text na obrázku: "Pomalšie, ako sa očakávalo"

Nástenná dekorácia z vínnych korkov, na ktorej žiaci počas roka ilustrujú rôzne environmentálne témy.

Zdroj: business.academy.donaustadt

Rozmanitosť aktivít a kampaní sa mení podľa rôznych potrieb a záujmu zainteresovaných strán a okrem environmentálnych otázok môže zahŕňať aj iné sociálne aspekty, ako napríklad štúdia "Ako získať fair-trade školu". Budúcou výzvou pre školu je zvýšiť povedomie o cieľoch trvalo udržateľného rozvoja a všetkých globálnych súvislostiach v rámci cieľov trvalo udržateľného rozvoja.

Ako pripomína pani Hrzinová, Business.academy.donaustadt má jasnú predstavu o svojich

zainteresovaných stranách a o dôležitosti ich zapojenia, v tejto súvislosti si je škola vedomá vplyvu, ktorý môže mať, keď študenti prenesú nadobudnutý ekologický postoj do svojho súkromného a pracovného života, a tým povedú k udržateľným opatreniam v príslušných situáciách. Niektorí študenti prejavili veľkú iniciatívu, napríklad jedna skupina vytvorila osvetovú fotografickú kampaň o kritickom pohľade na používanie vozidiel, iní boli aktívni na podujatí "Fridays for Future" a ďalší vytvorili inštaláciu s PET fľašami s cieľom zvýšiť povedomie o ich spotrebe. Napriek tomu, že žiaci sú aktívni, škola si želá, aby sa rodičia v budúcnosti viac zapájali.

Ako vyhlásila pani Hrzinová, *"Prevenca a šetrenie zdrojov je pre nás dôležitá otázka. Obehové hospodárstvo by malo byť prirodzenou súčasťou života absolventov našej školy, preto podporujeme aj vznik "juniorských firiem" založených na ekologických a obehových výrobkoch a službách (napríklad výroba ekologických mydiel, lúč, džúsov...)"*.

Pokiaľ ide o poskytovateľov, Business.academy.donaustadt, vedomý si toho, čo znamená byť organizáciou EMAS, integruje EMAS do výberových konaní s vedomím, že to znamená spoluprácu so zodpovedným a transparentným dodávateľom a zníženie rizík.

© Sofie Kranewitter – - Text na obrázku: "jeden týždeň"

VÝHODY SCHEMY EMAS PRE SEKTOR VZDELÁVANIA

EMAS ponúka organizáciám pôsobiacim v sektore vzdelávania rôzne výhody. Konkrétne:

- ➔ Poskytuje lepšie znalosti - a predvídanie - environmentálneho kontextu, pretože pripravuje organizáciu na nové výzvy a spoločenské potreby
- ➔ Prispieva k zníženiu nákladov
- ➔ Optimalizuje využívanie zdrojov
- ➔ Podporuje rámec riadenia zainteresovaných strán
- ➔ Poskytuje príležitosť na konkrétne zapojenie študentov, zamestnancov a rodín (napríklad vytvorenie ekologických tímov,

prieskumov a ankiet, gamifikačných aktivít, prihlásenie sa do environmentálnych projektov/iniciatív atď.)

- ➔ Zabezpečuje dodržiavanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia a včasné odhalenie akýchkoľvek nezhôd.
- ➔ Uľahčuje inovácie na rôznych úrovniach (napr. priestory, prevádzkové postupy, učebné osnovy, odborné oblasti).
- ➔ Zlepšuje pracovné prostredie
- ➔ Uľahčuje organizáciám, ktoré chcú zväziť aj sociálne opatrenia, aby ich začlenili do spoločného nástroja a mali systematický prístup k udržateľnosti.

INICIATÍVY A SYNERGIE PRE NEUSTÁLE ZLEPŠOVANIE

Bez ohľadu na typ vzdelávacej inštitúcie sa tieto organizácie musia vyvíjať a prispôbovať, aby pripravili budúce generácie na meniace sa prostredie a spoločenské problémy. Práca v rámci systematického prístupu, akým je EMAS, poskytuje vzdelávaciemu sektoru potrebné nástroje na prípravu, inováciu a skutočný pozitívny vplyv na spoločnosť. Zamyslime sa nielen nad zjavným významom environmentálneho manažmentu vo vede a výskume, ale aj nad jeho potenciálnym vplyvom vo všetkých druhoch disciplín a štúdií (komunikácia a marketing, riadenie podniku, sociológia atď.). Príprava budúcich generácií sa teda môže uskutočniť prostredníctvom inovácie a modifikácie vlastných priestorov a prevádzkových postupov, ako aj prispôbením vzdelávacích osnov, integráciou alebo rozvojom nových kompetencií, odborných profilov atď.

Pokiaľ ide o priestory a prevádzkové postupy, vzdelávacie inštitúcie sa môžu inšpirovať najlepšími postupmi environmentálneho manažérstva (BEMP). BEMP poskytujú konkrétne

usmernenia založené na opatreniach a technikách, ktoré zaviedli priekopnícke organizácie a ktoré sa ukázali ako úspešné. Aj keď EK zatiaľ nevypracovala osobitné plány BEMP pre sektor vzdelávania, tento typ organizácií môže identifikovať potenciálne možnosti zlepšenia v rámci plánov BEMP uverejnených pre verejnú správu, z ktorých viaceré sú zamerané na znižovanie vplyvu kancelárskych činností na životné prostredie. Uvedené BEMP sú dostupné na stránke Green Best Practice Community⁵, interaktívnom online nástroji, ktorý prezentuje aktualizované informácie a umožňuje zainteresovaným stranám komunikovať.

Ďalšie informácie a nápady nájdete v publikácii [“Ekologizácia areálu pomocou systému EMAS”](#).

⁵ Spoločné výskumné centrum Európskej komisie vyvíja a riadi komunitu najlepších zelených postupov, moderuje príspevky zainteresovaných strán, vedie proces validácie najlepších postupov členmi technických pracovných skupín, vykonáva kontroly kvality, schvaľuje a zverejňuje celý obsah databázy poznatkov. <https://greenbestpractice.jrc.ec.europa.eu/>

Okrem toho mnohé environmentálne kampane na európskej a štátnej alebo regionálnej úrovni môžu priniesť nové nápady a dobrý spôsob, ako začať zlepšovať situáciu, pretože je často jednoduchšie pripojiť sa ku kampani, ako sa individuálne vyrovnáť s jej organizáciou a nákladmi. Ďalším zdrojom informácií sú projekty EÚ, keďže sa v nich zdieľajú výsledky a získané skúsenosti. Ako príklad energetickej účinnosti si pozrite "Európsku sieť vzdelávacích centier 50/50"(EURONET50/50).

Ďalším spôsobom inovácie a zlepšovania environmentálneho správania je účasť v špecifických pracovných skupinách, napríklad v medziuniverzitných alebo medziškolských

pracovných skupinách, alebo v iných environmentálnych sektorových platformách, existujúcich kluboch EMAS, na seminároch a iných stretnutiach organizovaných príslušnými orgánmi EMAS a podobne.

V neposlednom rade interakcia a vytváranie sietí s inými zainteresovanými stranami, ako sú študenti, mimovládne organizácie alebo susedské združenia, môže organizáciám ponúknuť alternatívne perspektívy a slúžiť ako zdroj budúcich opatrení a zlepšení, a dokonca vytvárať synergie a projekty s týmito zainteresovanými stranami.

Viac informácií o systéme EMAS, procese registrácie
a jeho výhodách nájdete na webovej stránke EMAS: emas.eu, emas.sk

